

SINIF : 7
ÖĞRENME ALANI : İMAN
ÜNİTE : 1 / MELEKLER VE AHİRET İNANCI
MATERYAL TÜRÜ : KAVRAMLAR

Âlem: Evren, dünya, kainat. Belli bir gruptaki canlıların bütünü.

Melek: Melek, Allah tarafından yaratılmış, erkeklik ve dişilikleri olmayan ve Allah'a itaat-ten ayrılmayan nuranî bir varlıktır.

Şeytan: Kovulmuş, uzaklaştırılmış. Kibir ve gurûru sebebiyle Yüce Allah'ın "Âdem'e sec-de ediniz." emrine isyân edip, karşı geldiği için, O'nun rahmetinden uzaklaştırdığı varlık, İblis. kötü ruhun, kötü birinin, kötülüğe teşvik edenin, kötülüğün temsilcisinin, karanlık ve delaletin önderinin, Allah'ın ve O'nu seven, O'na kullukta bulunan herkesin büyük düş-manının ifade edildiği veya kötülüğün sembolü olmuş varlık.

Cin: Ateşten yaratılmış, görünmeyen varlıklar. İnsanlar gibi Allah'a ibadet etmekle sorum-ludurlar.

Ahiret: İnsanların dünyada yaptıklarının karşılıklarını bulacakları, ebedi kalınacak öte dünya.

Batıl inanç: Dinde kesinlikle yeri olmayan, fakat günlük hayatta dinin bir parçasıymış gibi gösterilen ve gerçekte dindışı olan, hatta dinin özüne ters düşen kimi inanç ve dav-ranış biçimleri. Nazar boncuğu takmak gibi.

Hurafe: Sonradan uydurulan ve genellikle İslâm'ın gerçeğiyle bağdaşmaz batıl inançları veya çarpık davranış biçimlerini telkin eden hikâyeler.

Kıyamet: Her şeyin bir ölümü olduğu gibi, dünyanın da bir ölümü vardır. Er veya geç, bir gün mutlaka bu dünyanın, yer ve göklerin düzeni bozulacak, yerde ve gökte olanlar hep ölecektir. İşte buna Kıyamet denir.

Mahşer: Mahşer, dirilen insanların kabirlerinden kalkıp toplanacakları yerdir. İnsanlar bu meydanda sual ve cevaba çekilecek, amel defterleri kendilerine verilecek, amelleri mi-zana vurulup tartıldıktan sonra Sırat denilen ince bir köprüden geçilecek, neticede ya Cennete veya Cehenneme girilecektir.

Amel Defteri: İnsanın dünya hayatında yaptığı iyi ve kötü bütün işlerin sözlerin kayıt edildiği defter. Bu defter sesli bir film misali insanın her türlü hâl ve hareketini, konuşma-larını zapt eden bir defterdir. Bu kayıt ve zabitlerle insan ahirette hesaba çekilecek, bu defter insanın leh veya aleyhinde şahit olacaktır. Kur`an`da "kitab" olarak zikredilmek-tedir.

Mizan: Mahşerde herkesin amellerini tartmaya mahsus bir adalet ölçüsüdür. Bununla amellerin iyilik ve kötülük miktarı ölçülür. Cenâb-ı Hak Mizan`da amelleri tarttığı zaman iyiliklerin kötülüklere, sevapların günahlara galibiyeti veya mağlûbiyetine göre hüküm verecektir.

Cennet: Hatır ve hayale gelmeyen maddî ve manevî nimetlerle dolu 8 tabakaya ayrılmış ebedî mükâfat yeridir. Müminler Cennette pek çok nimete kavuşacaklardır.

Cehemmen: Bütününü kâfirler için yaratılmış, muvakkaten günahkâr müminlerin de içine gireceği, 7 tabakaya ayrılmış sonsuz azap yeridir.

Kiramen Katibin: Yüce Allah'ın insanların her birinin iyi ve kötü bütün işlerini yazmakla görevlendirmiş olduğu iki melek. Bu iki melek Kur'an-ı Kerim'de şu şekilde anlatılır: *“Muhakkak sizin üzerinizde gözetici (hafız) çok şerefli yazıcılar vardır ki bunlar yaptığınız amel ve işlerin hepsini bilirler”* (el-İnfîtâr, 82/10-12); *“Hatırla ki insanın hem sağında hem solunda oturan ve onun amellerini tespit etmekte olan iki de (melek) vardır. O bir söz atmaya dursun mutlaka onun yanında hazır olan gözcü (melek) vardır”* (Kâf, 50/17-18).

Münker Nekir: Ölen kimseyi mezarında sorguya çeken ve gerektiğinde onu cezalandıran iki melektir. Bunların, Münker ve Nekir diye isimlendirilmeleri, her ikisinin de aşınası olmadığı bir garip bir sûrette olmalarındandır. Nitekim Arapça'da bir kimse- nin, bilmediği veya tanımadığı bir şeyi bilmediğini ifade etmek için, “nekirtü's-şey'e” der. Ehl-i Sünnet'e göre, Münker ve Nekir, ölen kişiye Rabbini, dinini ve peygamberini sorarlar. Mü'min kişi bu sorulara cevap verir, ama kâfir veremez. Bu husustaki hadisler pek çoktur. Söz konusu iki melek ölünün kabrine gelir, Allah ölüyü diriltir ve melekler sorularını yöneltirler (Pezdevî, “Ehl-i Sünnet Akâidi” Çev., Şerafettin Gölçük, İstanbul 1980, 237).

Hafaza: İyi ve kötü her yapıları gözetip hıfz etmek ve korumakla görevli melekler. Hafaza ve hâfızîn, hâfız kelimesinin çoğuludur. Gözetlemeye memur melekler insandan hiç ayrılmaksızın her an onu murakabe etmekte ve her hareketini yazmaktadır. Bütününü bu işin nasıl olduğunu da bilemediğimiz gibi keyfiyetini bilmekle de mükellef değiliz. *“Muhakkak sizin üzerinizde hafız (gözetleyici) melekler var. Kiram (değerli) kâtipler vardır. Her ne yaparsanız bilirler”* (el-İnfîtâr, 82/10, 11, 12).

Cebrail: Dört büyük melekten biri olan vahiy meleğidir. Allah'tan aldığı vahiyleri peygamberlere iletir.

Mikail: Evrende meydana gelecek olan doğa olaylarını yürütmekle görevli melektir.

Azrail: Allah'ın izniyle eceli gelenlerin canlarını almakla görevlidir. Bu nedenle “ölüm meleği” de denir.

İsrafil: Kıyamet vakti geldiğinde sura üflemekle (kıyameti ilan etmekle) görevli melektir.

